

Autor: Karel Veliký

Politické vize Gabriela d'Annunzia (dokončení)

V druhém románu Claudio Cantelmo – *un nobile* – při setkání se starým knížetem, přiznává, že od starých královských rodů, nelze pro Itálii očekávat už nic: „Ať je na trůně Bourbon nebo Savojský, Král je přece vždy nepřítomen; neboť nenazývá se Králem člověk, který *podrobiv se vůli mnohých* přijetím úřadu velmi vymezeného a úzkého, poníží se, vykonává jej s pílí a skromností veřejného písaře, který se obává, že bude bez slitování propuštěn.“ Je proto zcela marné doufat, že se v této tlící krvi znenadání ještě zvedne nějaké heroické vření. „A nejen království, všechny věci veliké a vznešené a krásné, všechny svrchované ideality, které byly jeden čas slávou Člověka, bojovníka a vládce, všechny se chystají zmizet v nezměrné hnilobě, která plyne a pozvedá se. Neřeknu vám, kam až dospívá podlost, protože bych musel užít slov, která by urazila váš sluch; a potom by bylo nutno očistit vzduch nějakým zrnkem kadidla“,

Gabriele d'Annunzio

konstatuje Claudio omluvně a pokračuje:

Odešel jsem z města, duše se zhnusením. Ale teď myslím na rozpadání se téměř s jásotem. Až všechno bude profanováno, až všechny oltáře Ideje a Krásy budou strženy, až všechny urny ideálních trestů budou rozbity, až všední život sestoupí k takové hranici poklesnutí, že se bude zdát nemožným přes ni přejít, až ve veliké tmě zhasne i poslední doutnající pochodeň, tu Dav zastaví se, zachvácen panikou mnohem strašnější než jaké kdy otřásl jeho bídnou duší; a ježto se (...) bude cítit ztraceným ve své pustině naplněné troskami, nevidá před sebou nijaké cesty, nijakého světla, tu na něj sestoupí potřeba Héroů; a bude vzývat železné tyče, které jej znovu musí zkrotit. Nuže, drahý otče, myslím, že tito Héroové, že tito noví králové země, musí vyvstat z naší rasy a že již ode dneška všechny naše energie musí reálně pracovat a připravovat jejich blízký či vzdálený příchod. To je má víra.

Víra, že „věci, které jsou zdánlivě mrtvé, znovu ožijou, ale proměněny“, je založena na Hodnotě Krve, která podle Claudia není už jen „naší aristokratickou pýchou“, ale „byla uznána nejprísnější doktrínou“. To neznamená nic jiného než výběrem a vylučováním vypěstít nové síly z lidového živlu. Bude třeba zorat úhor za městskými zdmi, aby se zalil zlatými klasy obrozeného lidu:

Žil jsem několik let v Římě. A byl jsem svědkem nejhanebnějších prznění a nejoplnějších sňatků, jaké kdy znesvětily svaté místo. A pochopil jsem velký symbol, který se tají v činu onoho asijského dobyvatele, který vhodil pět myriád lidských hlav do základů Samarkandu, chtě z něho mít hlavní město. Nemyslíte-li, že moudrý tyran chtěl naznačit nutnost krutých přeměn v okamžiku, kdy se dává počátek opravdu novému řádu věcí?, vysvětluje Claudio.

Mnoho „druhých duší“ by pod zkouškou takového ohně dříve či později ukázalo svou vulgární podstatu, ale ze samotných kořenů – tam, kde dlí nezrušitelná duše předků – těch „vybraných“ vytrysknou prý náhle „energie mohutné a přímé“. *Eugenéia*, síla rodu, říkalo se tomu ve starém Řecku.

Zbabělost, lhostejnost a tupost moderního davu je zatím tak velká jako arogance, pokrytectví a mazanost těch, kdo to trpí a ještě mu napomáhají: „Jako přetékaní stok zaplavila vlna nízkých chtíčů náměstí a křižovatky, vždy smrdutější a vzedmutější...“ Zdálo by se, že nikdy nemůže se znova pozvednout mezi nezměrnými přízraky impéria nějaká „velkolepá vláda, ozbrojená ideou, blýskavější nad všechny paměti“.

Nicméně z této bažinné Pustiny vyvěrají již i páry v hlubinách proudící mízy, která „na krev některých mužů působí jako čarovný nápoj, vyvolávajíc jakési heroické šílenství, žádnému jinému podobné“:

Takovým šílenstvím cítili se zaplaveni – myslím – mladíci zástupů Garibaldiových, když vstupovali na Agru. Rázem se přepodobňovali ohni, který je spálil jako suchou révu. A v každém z nich ona horečka oslavovala vnitřní sen tolik, že přestával být částí celistvého a jednomyslného houfce, aby vzal na sebe vlastní svou osobnost, vzhled ojedinělého bojovníka, zasvěceného skupině, který se mu zdál velice nový. Krásný a vznešený jako ryzí rek doby Ajaxovy, každý z nich padaje, zdál se obnovovat typ starých válečnických ideálů, ale zvětšený o bezpříkladnou ohnivost, které se mu dostávalo jen od oné půdy. *

Tolik Claudio Cantelmo o extázi „rudých košilí“. O 22 let později vstoupí do Říma ty černé!

Poznámka:

* Nejen „krev a půda“, z těchto řádek promlouvá již i onen „návrat k počátkům/ projekt budoucnosti“ všech fašistických hnutí, z něhož vysvítá, že pro „fašistu“ je „národ“ spíše než v přítomnosti nakonec nalezen v daleké „mytické“ minulosti a pokračuje pak v budoucnosti, V „Land der Kinder“ (Nietzsche), v zemi dětí spíše než v zemi otců. Viz Giorgio Locchi, *Podstata fašismu*, Praha 2011.